

Ministru kabineta noteikumu projekta "Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 1. novembra noteikumos Nr. 1011 "Personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtība ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā"" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija)

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība		
1.	Pamatojums	<p>1. Saeimā 2016. gada 23. novembrī pieņemtie likumi: "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"", "Grozījumi Zemes ierīcības likumā", "Grozījumi Ģeotelpiskās informācijas likumā" un "Grozījumi Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā".</p> <p>2. Ministru kabineta 2016. gada 5. janvāra sēdes protokola Nr. 1 28. § 13. punktā dotais uzdevums visām ministrijām izvērtēt to kompetencē esošos tiesību aktus un līdz 2017. gada 1. jūlijam iesniegt noteiktā kārtībā Ministru kabinetā grozījumus tiesību aktos, paredzot iespēju saziņas nodrošināšanai starp iestādi un privātpersonu izmantot e-adresi.</p> <p>3. Tieslietu ministrijas iniciatīva attiecībā uz sertificēšanas procesa pilnveidošanu.</p>
2.	Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība	<p>1. 2016. gada 23. novembra likums "Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām"" paredz izslēgt 11. panta otrās daļas 59. punktu, kurš noteic, ka valsts nodeva ir maksājama par ģeodēzisko, zemes ierīcības vai zemes kadastrālās uzmērīšanas darbu sertifikāta izsniegšanu vai sertifikāta darbības termiņa pagarināšanu.</p> <p>Kopā ar minēto likumu ir pieņemti likumi "Grozījumi Zemes ierīcības likumā", "Grozījumi Ģeotelpiskās informācijas likumā" un "Grozījumi Nekustamā īpašuma valsts kadastra likumā", kuri arī paredz grozījumus, lai atteiktos no valsts nodevas iekasēšanas par zemes ierīcības darbu, zemes kadastrālās uzmērīšanas un ģeodēzisko darbu sertifikāta izsniegšanu vai sertifikāta darbības termiņa pagarināšanu. Nodevas apmērs un samaksas kārtība šobrīd ir noteikta Ministru kabineta 2010. gada 1. novembra noteikumu Nr. 1011 "Personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtība ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā" (turpmāk – noteikumi Nr. 1011) VII nodaļā.</p> <p>Ņemot vērā minēto, Ministru kabineta noteikumu projekts "Grozījumi Ministru kabineta 2010. gada 1. novembra noteikumos Nr. 1011 "Personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtība ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā"" (turpmāk - noteikumu projekts) paredz svītrot noteikumu Nr. 1011 VII nodaļu, kā arī papildināt noteikumus Nr. 1011 ar normu, kura skaidri norāda uz to, ka maksu par zemes kadastrālās uzmērīšanas darbu veicēju un zemes ierīcības darbu veicēju sertifikāciju, sertifikāta darbības termiņa pagarināšanu un sertificēto personu darbības uzraudzību veic saskaņā ar Ministru</p>

	<p>kabineta apstiprināto sertificēšanas institūcijas maksas pakalpojumu cenrādi.</p> <p>2. Ar 2011. gada 1. janvāri, kad beidzies pārejas periods attiecībā uz komersantiem, kuri normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir saņēmuši licenci zemes ierīcības vai zemes kadastrālās uzmērīšanas (mērniecības) darbu veikšanai, pilnībā veikta pāreja uz katra mērniecības darba izpildītāja sertificēšanu, lai nodrošinātu efektīvāku uzraudzību un panāktu praktiskus rezultātus mērniecības darbu kvalitātes uzlabošanai. Mērnieku sertificēšanas mērķis ir nodrošināt kvalitatīvu un profesionālu mērniecības pakalpojumu sniegšanu patērētāju un valsts interesēs, kā arī paaugstināt mērnieka profesijas prestižu, nosakot to darbības stingrāku uzraudzību.</p> <p>Saskaņā ar noteikumu Nr. 1011 2. punktu sertifikātu zemes ierīcības, zemes kadastrālās uzmērīšanas un ģeodēzisko darbu veikšanai fiziskajai personai, ja tā ir izpildījusi šo noteikumu prasības, izsniedz sertificēšanas institūcija, kas akreditēta likumā "Par atbilstības novērtēšanu" minētajā nacionālajā akreditācijas institūcijā atbilstoši standartā LVS EN ISO/IEC 17024:2005 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgās prasības personu sertificēšanas institūcijām" noteiktajām prasībām. Atbilstoši minētajam punktam Latvijas Nacionālajā akreditācijas birojā ir akreditēts Latvijas Mērnieku biedrības Sertifikācijas centrs, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Mācību un konsultāciju centrs ABC" Sertificēšanas birojs un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Sertifikācijas centrs" Speciālistu sertificēšanas centrs. Minētās institūcijas ir pilnvarotas izsniegt sertifikātu zemes kadastrālajam uzmērītājam un zemes ierīcības darbu veicējam atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 10. augusta noteikumiem Nr. 764 "Noteikumi par sertificēšanas institūcijām, kuras izsniedz sertifikātu zemes kadastrālajam uzmērītājam un zemes ierīcības darbu veicējam".</p> <p>Analizējot mērniecības procesu un tajā iegūto datu kvalitāti, Valsts zemes dienests (turpmāk – VZD) un mērniecības profesionālās organizācijas nonākušas pie secinājumiem, ka pašreizējā mērnieku sertificēšanas sistēma nenasniedz uzstādītos mērķus un būtu pilnveidojama.</p> <p>Ņemot vērā minēto, noteikumu projektā ir iestrādātas normas, kuras paredz sertificēšanas procesa pilnveidošanu:</p> <p>2.1. Sertificēšanas eksāmens</p> <p>Noteikumu Nr. 1011 9. punkts paredz, ka sertificēšanas pārbaude ir eksāmens testa veidā, kurā par katru jomu, kurā pretendents vēlas saņemt sertifikātu, eksāmenā ietver 30 jautājumus.</p> <p>Lai uzlabotu eksāmena kvalitāti, nepieciešams papildināt normu, paredzot iekļaut arī praktisko pārbaudījumu. Šobrīd ir noteikti tikai teorētiskie jautājumi, taču, lai eksāmens</p>
--	--

	<p>nodrošinātu zināšanu pilnvērtīgu un vispusīgu pārbaudi, nepieciešams pārbaudīt arī praktiskās zināšanas.</p> <p>Praktiskais pārbaudījums būtu atšķirīgs katrā sertificēšanas jomā, bet tam jākalpo par pamatu, lai pārbaudītu kandidāta spējas nākamajā dienā pēc sertifikāta iegūšanas patstāvīgi izpildīt sertificēšanas jomā atļautos darbus. Praktiskais pārbaudījums ietvertu gan prasmes strādāt ar mērniecības instrumentiem (Globālās navigācijas satelītu sistēmu uztvērējiem un elektroniskajiem tahimetriem), gan prasmes patstāvīgi sastādīt dokumentus. Piemēram, pretendētājam zemes kadastrālajā uzmērīšanā praktiskais pārbaudījums varētu sastāvēt no divām daļām:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) prasme strādāt ar mērniecības instrumentiem. Uzdevuma piemērs: ierīkot divus atbalsta punktus, izmantojot globālās navigācijas satelītu sistēmas uztvērēju. Izmantojot paša ierīkotos punktus ar elektronisko tahimetru veidot gājieni ar vienu karātni un atrast apvidū iepriekš ierīkotu punktu, izmantojot uzdevumā dotās koordinātas; 2) dokumentu sastādīšana, kas ietver zināšanas par dokumentu noformējumu, kā arī prasmi lasīt un saprast citus dokumentus. Uzdevuma piemērs – sastādīt atzinumu par robežu neatbilstību, izmantojot eksaminētāju iepriekš sagatavotus citus zemes kadastrālās uzmērīšanas dokumentus un informāciju. <p>2.2. Noteikumu Nr. 1011 28. punkts paredz nosacījumus sertifikāta darbības termiņa pagarināšanai, t.sk. 28.4. apakšpunkts paredz, ka sertificētajai personai pēdējo piecu gadu laikā ir nepieciešams veikt vismaz divus darbus sertificētajā jomā. Ņemot vērā, ka veicamo darbu skaits ir nesamērīgi mazs, ir paredzēts noteikt, ka sertifikāta darbības termiņa pagarināšanai sertificētajai personai nepieciešams veikt vismaz divus darbus sertificētajā jomā viena gada laikā. Ja sertifikāta darbība ir brīvprātīgi apturēta (sk. šīs anotācijas sadaļas 2.punkta 2.4. apakšpunktu) vismaz uz vienu gadu sertifikāta darbības termiņa pagarināšanai sertificētajai personai nepieciešams veikt vismaz divus darbus sertificētajā jomā pēdējo 36 mēnešu laikā.</p> <p>2.3. Noteikumu Nr. 1011 45. punkts paredz nosacījumus sertifikāta darbības anulēšanai, t.sk. 45.7. apakšpunkts, paredz, ka sertifikātu var anulēt, ja sertificēšanas institūcija divu gadu laikā pēc atzinuma izdošanas ir konstatējusi citā atzinumā norādītus tāds pašus sertificētās personas izdarītus profesionālo darbību reglamentējošo normatīvo aktu prasību pārkāpumus. Lai konkretizētu normu, paredzēts noteikt, ka pārkāpumi ir konstatēti attiecīgajā sertifikāta darbības jomā, un tie var būt dažāda rakstura normatīvo aktu prasību pārkāpumi, nevis identiski pārkāpumi.</p> <p>2.4. Sertifikāta darbības brīvprātīga apturēšana</p>
--	--

	<p>Šobrīd mērniekam nav iespējams brīvprātīgi apturēt sertifikāta darbību uz noteiktu laiku, taču šāda nepieciešamība ir nosakāma, jo praksē pastāv situācijas, kad mērnieks noteiktu laika periodu neveic profesionālos pienākumus, piemēram, ilgstoša darbnespēja, grūtniecība, dzemdības, bērna kopšana vai citi gadījumi.</p> <p>Ņemot vērā minēto, noteikumi Nr. 1011 ir papildināti ar V¹ nodaļu, kas paredz sertificētajām personām šādas tiesības. Sertificētā persona varēs brīvprātīgi apturēt sertifikāta darbību uz laiku līdz diviem gadiem, iesniedzot sertificēšanas institūcijai iesniegumu.</p> <p>Sertifikāta apturēšanas periodā sertificētā persona nedrīkst veikt profesionālās darbības.</p> <p>Sertificētā persona varēs lūgt atjaunot sertifikāta darbību pirms sertificēšanas institūcijas lēmumā noteiktā sertifikāta darbības apturēšanas termiņa.</p> <p><u>2.5. Sertifikāta numurs</u></p> <p>Šobrīd starp esošajām sertificēšanas institūcijām pastāv atšķirīga prakse, kā veidojams sertifikāta numurs. Vienai sertificēšanas institūcijai tas ir, piemēram, AC000000001, bet otrai sertificēšanas institūcijai BC 1. Pēdējā gadījumā arī pastāv dažādas variācijas – BC1, BC-1, BC 1. Lai novērstu pārpratumus noteikumos Nr. 1011 noteiktās kārtības interpretācijā, tos nepieciešams papildināt ar piemēru, kā rakstāms sertifikāta numurs, kā arī noteikumu Nr. 1011 pārejas noteikumos paredzēt, kā notiek jau izsniegta sertifikāta numura pārreģistrācija.</p> <p>3. Oficiālās elektroniskās adreses likums nosaka elektroniskai saziņai un jebkurai elektroniskai dokumentu aprītei izmantot oficiālo elektronisko adresi, neatkarīgi no to juridiskā spēka, neattiecinot elektronisko saziņu un elektronisko dokumentu aprīti starp privātpersonām un valsts iestādēm, ja tā organizēta, izmantojot citu drošu elektronisko dokumentu aprītes sistēmu saziņai starp šīm iestādēm.</p> <p>Šobrīd noteikumu Nr.1011 56. punkts nosaka, ja sertificētā persona atbilstoši minēto noteikumu 55. punktam dokumentus ir jau iesniegusi un tajos nav veiktas izmaiņas, sertificētā persona tos atkārtoti neiesniedz un par to rakstiski informē sertificēšanas institūciju, nosūtot vēstuli pa pastu vai elektronisko pastu. Noteikumu projekts paredz, svītrot attiecīgu atsauci, nodrošinot, ka sertificēšanas institūcija saziņai ar sertificējamām personām izmanto tās oficiālo elektronisko adresi, ja persona ir aktivizējusi oficiālās elektroniskās adreses kontu kā to paredz Oficiālās elektroniskās adreses likums. Minētā likuma normu ieviešanai ir precizēts arī noteikumu Nr.1011 44. punkta trešais teikums, kas paredz, ka sertificēšanas institūcija lēmumu par sertifikāta darbības atjaunošanu turpmāk varēs</p>
--	--

		<p>paziņot sertificētajai personai, izmantojot arī oficiālo elektronisko adresi.</p> <p>4. Nepieciešams paplašināt pretendentu loku sertifikātu saņemšanai, iekļaujot arī tos speciālistus, kas ieguvuši augstāko izglītību ģeogrāfijā. Esošais regulējums paredz, ka uz sertifikātu var pretendēt tikai Latvijas Lauksaimniecības universitātes un Rīgas Tehniskās universitātes absolventi. Tomēr jau vēsturiski mērnībā strādā daudzi speciālisti ar augstāko izglītību ģeogrāfijā, kas tiek iegūta Latvijas Universitātē. Būtiski atzīmēt, ka Latvijas Universitātes Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātē ir Ģeomorfoloģijas un ģeomātikas katedra, kā arī vairākas atbilstošas pētnieciskās laboratorijas – Ģeotelpiskās analīzes laboratorija, Ģeogrāfijas informācijas sistēmu laboratorija un Tālizpētes un kartogrāfijas laboratorija. Tāpat darbojas Karšu bibliotēka. Šajās struktūrvienībās ģeogrāfijas studenti apgūst visas mērnībā nepieciešamās iemaņas. Ar pētījumu rezultātiem var iepazīties Latvijas Universitātes ikgadējās konferences Ģeomātikas sekcijas sēdē, kurā piedalās arī citu augstskolu pārstāvji. Šo konferenci regulāri apmeklē arī VZD un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras pārstāvji. Par izcilo izglītības un pētniecības līmeni liecina arī Ģeogrāfijas un zemes zinātņu fakultātes iekļūšana starp 15 visaugstāko novērtējumu saņēmušajām (5 un 4 punkti) zinātniskajām institūcijām Latvijā 2013.gadā veiktajā pētījumā "Par zinātnes starptautisko izvērtējumu".</p> <p><u>Arī citās Latvijas universitātēs notiek plašākas un atpazīstamākas nozares konferences, piemēram, RTU katru gadu notiek studentu zinātniskā un tehniskā konference, RTU starptautiskā zinātniskā konference un Būvniecības inženierzinātņu fakultātē katru otro gadu notiek starptautiskā konference "Innovative Materials, Structures and Technologies" (IMST). Par RTU izcilo izglītības un pētniecības līmeni liecina arī tas, ka 2017. gadā atbilstoši «QS World University Rankings 2018» RTU ir iekļauta 2,5 % labāko pasaules universitāšu skaitā, kas atbilst 651.-700. vietai pasaulē. Turklāt šajā reitingā RTU darba devēju reputācijas līmenis ir novērtēts ar 193. vietu pasaulē.</u></p>
3.	Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas	<p>Noteikumu projektu izstrādāja Tieslietu ministrija. Ar VZD 2015. gada 22. aprīļa rīkojumu Nr. 1-03/41 "Par darba grupas izveidošanu tiesiskā regulējuma pilnveidošanai personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtībā ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā" izveidota darba grupa, kurā <u>piedalījās</u> pārstāvji no Aizsardzības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras, Latvijas Mērnieku biedrības, Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācijas. Tāpat <u>uz atsevišķām darba grupas sēdēm tika pieaicināti arī</u> SIA "Mācību un konsultāciju centrs ABC" un Civilās aviācijas administrācijas pārstāvji.</p>

4.	Cita informācija	Nav.
----	------------------	------

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu		
1.	Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē vai varētu ietekmēt	Zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā sertificētās personas, personas, kas, plāno iegūt attiecīgu sertifikātu, sertificēšanas institūcijas – Latvijas Mērnieku biedrības Sertifikācijas centrs, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Mācību un konsultāciju centrs ABC" Sertificēšanas birojs, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Sertifikācijas centrs" Speciālistu sertificēšanas centrs.
2.	Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu	Noteikumu projekts tiešā veidā neietekmē tautsaimniecību un administratīvo slogu.
3.	Administratīvo izmaksu monetārs novērtējums	Noteikumu projekts tiešā veidā neietekmē administratīvās izmaksas privātpersonām.
4.	Cita informācija	Nav.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes		
1.	Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu	Sabiedrības līdzdalība tiks nodrošināta atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 25. augusta noteikumu Nr. 970 "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā" 7.5.1. apakšpunktam. Latvijas Mērnieku biedrība atbilstoši statūtiem apvieno personas, kas savā profesionālajā darbībā ir saistītas ar ģeodēziskajiem, zemes kadastrālajiem, zemes ierīcības un kartogrāfiskajiem darbiem, Savukārt Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācijas uzdevums atbilstoši statūtu 2.2.1.apakšpunktam ir biedrības biedru kopējā viedokļa formēšana; kartogrāfijas un ģeodēzijas nozares propogandēšana; sabiedriskās domas veidošana; kartogrāfu un ģeodēzistu interešu pārstāvēšana. Minētās biedrības tika iesaistītas noteikumu projekta izstrādē.
2.	Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē	Ar VZD 2015. gada 22. aprīļa rīkojumu Nr. 1-03/41 "Par darba grupas izveidošanu tiesiskā regulējuma pilnveidošanai personu sertificēšanas un sertificēto personu uzraudzības kārtībā ģeodēzijā, zemes ierīcībā un zemes kadastrālajā uzmērīšanā" izveidota darba grupa, kurā pieaicināti arī pārstāvji no Tieslietu ministrijas, Aizsardzības ministrijas, Ekonomikas ministrijas, Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras, Latvijas Mērnieku biedrības, Latvijas Kartogrāfu un ģeodēzistu asociācijas. Tāpat atsevišķās darba grupas sēdēs piedalījās un viedokli par nepieciešamiem grozījumiem noteikumos Nr. 1011 izteica arī SIA "Mācību un konsultāciju centrs ABC" un Civilās aviācijas administrācijas pārstāvji.

3.	Sabiedrības līdzdalības rezultāti	Darba grupas dalībnieku viedokļi un izteiktie priekšlikumi ir ņemti vērā, izstrādājot noteikumu projektu: priekšlikums papildināt normatīvo regulējumu ar iespēju brīvprātīgi apturēt sertifikāta darbību, priekšlikums iekļaut sertificēšanas eksāmenā praktisko pārbaudījumu.
4.	Cita informācija	<u>Darba grupas izteiktie priekšlikumi attiecībā uz sertificēšanas sistēmas pilnveidošanu un par konceptuālā deleģējuma maiņu tiks izvērtēti Valsts kadastra likumprojekta izstrādes ietvaros, Jaunā Valsts kadastra likuma spēkā stāšanās paredzēta 2020.gadā.</u>

VII. Tiesību akta projekta izpildes nodrošināšana un tās ietekme uz institūcijām

1.	Projekta izpildē iesaistītās institūcijas	Latvijas Mērnīku biedrības Sertifikācijas centrs, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Mācību un konsultāciju centrs ABC" Sertificēšanas birojs, sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Sertifikācijas centrs" Speciālistu sertificēšanas centrs.
2.	Projekta izpildes ietekme uz pārvaldes funkcijām un institucionālo struktūru. Jaunu institūciju izveide, esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija, to ietekme uz institūcijas cilvēkresursiem	Jaunas institūcijas netiek veidotas. Esošu institūciju likvidācija vai reorganizācija netiek plānota.
3.	Cita informācija	Nav.

Anotācijas III, IV un V sadaļa – noteikumu projekts šīs jomas neskar.

Iesniedzējs:
Tieslietu ministrijas
valsts sekretārs

Raivis Kronbergs

Kučāne 67046138
Jevgenija.Kucane@tm.gov.lv